

POHJOISKALOTIN UUDEN VALTIOSOPIMUKSEN VALMISTELU

Pohjoiskalotin koulutussäätiö on perustettu vuonna 1991 jatkamaan vuonna 1970 perustetun Suomen, Norjan ja Ruotsin yhteisen aikuiskoulutuskeskuksen työtä. Pohjoiskalotin koulutussäätiön tehtävänä on järjestää ja kehittää koulutusta etupäässä Suomen, Norjan ja Ruotsin pohjoisimpien osien työmarkkinoiden tarpeisiin. Säätiön oppilaitos sijaitsee Ruotsin Övertorneåssa.

Suomi, Norja ja Ruotsi ovat sopineet Pohjoiskalotin koulutussäätiön toiminnasta ja säätiön toteuttamasta työvoimakoulutuksesta neljän vuoden jaksoissa. Nykyinen sopimus koskee vuosia 2020—2023. Nyt valmisteltava sopimus tulisi koskemaan vuosia 2024—2027.

Sopimuksen perusteella Suomi sitoutuu rahoittamaan Pohjoiskalotin koulutussäätiön työvoimakoulutusta. Koska sopimus sisältää valtion talousarvioon liittyviä sitoumuksia useaksi vuodeksi, sopimuksen voimaantulo edellyttää eduskunnan hyväksymistä. Vuosia 2024-2027 koskevassa sopimusluonnoksessa Suomi sitoutuisi rahoittamaan Pohjoiskalotin koulutussäätiölle vuosittain enintään 80, Norja 60 ja Ruotsi 145 koulutuspaikkaa.

Valtiosopimuksen valmistelu

Pohjoiskalotin koulutussäätiötä koskeva sopimus on valmisteltu Ruotsin johdolla yhteistyössä Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Norjan työvoima- ja koulutusasioista vastaavan ministeriön kanssa.

Pohjoiskalotin koulutussäätiön toteuttama työvoimakoulutus on pääsääntöisesti ammatillista tutkintokoulutusta. Tutkintotavoitteisen työvoimakoulutuksen siirryttyä 1.1.2018 alkaen opetus- ja kulttuuriministeriön ohjaus- ja rahoitusvastuulle, Pohjoiskalotin koulutussäätiötä koskevan valtiosopimuksen valmistelu siirtyi opetus- ja kulttuuriministeriön vastuulle.

Ruotsin valmisteleva sopimusluonnos saapui toukokuussa 2023 ja neuvottelut Ruotsin ja Norjan kesken käydään kesä-syyskuussa. Sopimus allekirjoitetaan marraskuussa Tukholmassa Suomen Ruotsin suurlähettilään tai hänen sijaisensa toimesta. Sopimus on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2024 alusta.

Sopimusluonnoksesta on pyydetty lausunnot ulkoministeriöltä, oikeusministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, Opetushallitukselta sekä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Hallituksen esityksestä pyydetään vielä erikseen lausunto yhdessä valtiosopimuksen kanssa. Lausunnot saatiin ulkoministeriöltä, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, työ- ja elinkeinoministeriöltä sekä Opetushallitukselta. Oikeusministeriö ja valtiovarainministeriö totesivat, että heillä ei ole lausuttavaa valtiosopimuksesta. Saadut lausunnot ovat julkisessa palvelussa osoitteessa: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=4168ff5f-d03a-4400-b6e0-006f4dab82ed>.

Menot valtion talousarviossa 2024

Valtion talousarviossa esitetään momentille 29.20.21 (Ammatillisen koulutuksen yhteiset menot) enintään 1 700 000 euroa Pohjoiskalotin koulutussäätiön työvoimakoulutuksena järjestämän ammatillisen koulutuksen ja siihen liittyvän majoituksen menoihin.

Rahoitus myönnetään valtionavustuksena Opetushallituksesta Pohjoiskalotin koulutussäätiön hakemuksesta.

Päätös ammatillisen koulutuksen ja tutkintojen järjestämisestä

Pohjoiskalotin koulutussäätiöllä ei ole ulkomaisena toimijana lain ammatillisesta koulutuksesta mukaista järjestämislupaa, mutta heille on annettu vuonna 2019 valtiosopimuksen perusteella määräaikainen oikeus järjestää tiettyjä tutkintoja ja koulutuksia: kahdeksan perustutkintoa ja neljä ammattitutkintoa rakennusalan, talotekniikan, sosi-aali- ja terveysalalta, tieto- ja viestintäteknikasta sekä ravintola- ja catering-alalta. Ko.päätös on sidottu voimassaolevaan valtiosopimukseen, joten myös se tulee uusittavaksi uuden sopimuksen myötä.

Uudessa päätöksessä otetaan lähtökohtaisesti huomioon aiemman päätöksen mukaiset oikeudet järjestää tutkintoja.